

Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαήλ Καραμπατάκης (1929 - 2019). Ο χαρισματικός ποιμήν και υποδειγματικός εκκλησιαστικός ηγέτης

Ορθοδοξία / Μορφές

Πρωτοπρεσβύτερος Ευάγγελος Κ. Πριγκιπάκης, Δρ Θ. & Δρ Φ., Καθηγητής του Πρότυπου Γυμνασίου Πατρών

Μια εβδομάδα ακριβώς πριν από την λαμπρά ημέρα της επερχόμενης μεγάλης δεσποτικής εορτής της Γεννήσεως του Κυρίου θα συμπληρωθούν τρία έτη από τη μακαρία κοίμηση του οσίας βιωτής και αμέμπτου πολιτείας αιιδίμου πρωθιερέως Μιχαήλ Καραμπατάκη, εφημερίου για πενήντα και πλέον έτη του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου των Πατρών, αλλά και επί μακρά σειρά ετών Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου και Πρωτοσυγκελλεύοντος της Αποστολικής Μητροπόλεως των Πατρών. Ο μακαριστός π. Μιχαήλ, που μετατέθηκε πλήρης ημερών από τον φθαρτό τούτο κόσμο στην «ποθεινήν πατρίδα» στις 18 Δεκεμβρίου 2019, αναδείχθηκε με το πολυεπίπεδο εκκλησιαστικό του έργο σε μια από τις πλέον σεβάσμιες και εμβληματικές ιερατικές φυσιογνωμίες της Αποστολικής Εκκλησίας των Πατρών τον 20αι., καθιστάμενος υπόδειγμα φορέα της χαρισματικής ιεροσύνης με την ανεπίληπτη και ευαγγελικής χροιιάς άσκηση της ιερουργίας του τρισσού

αξιώματος του Κυρίου, δηλαδή του προφητικού στον τομέα της κατηχήσεως και της οικοδομής, του βασιλικού στον τομέα της εκκλησιαστικής διοικήσεως σε ενοριακό και μητροπολιτικό επίπεδο, αλλά και του ιερατικού στον τομέα της τελετουργίας των Ιερών Μυστηρίων.

Ο π. Μιχαήλ υπήρξε μια σπάνια και πολυσχιδής προσωπικότητα που ο Θεός ευδόκησε να μεταφυτευθεί από τη Μακεδονία στην Αχαΐα και να εργαστεί ποιμαντικά στην πόλη του Πρωτοκλήτου για ένα χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα ετών. Με το αθόρυβο και εν πολλοίς κρυφό, αλλά πλήρες θεραπευτικής εν Χριστώ αγάπης και έμπλεο θείας χάριτος ποιμαντικό και διοικητικό του έργο, κατέστη ένας από τους πλέον πολύτιμους κρίκους στη χρυσή αλυσίδα του «τιμίου πρεσβυτερίου» της Εκκλησίας του Αγίου Ανδρέου, ο οποίος με το ακραιφνές και γνήσιο ιερατικό του ήθος, αλλά και την αγία του βιωτή αναδείχθηκε σε υπόδειγμα ορθοδόξου κληρικού, που κόσμησε πολυτελώς το μεγάλο αχαϊκό ιερατικό συναξάρι. Μετά την εκδημία του κατέλειπε φήμη εναρέτου κληρικού και αγίου ανδρός, καθώς υπήρξε ευλαβέστατος και αφοσιωμένος ως ποιμένας, κατανυκτικός ως λειτουργός, διακριτικός ως πνευματικός, αλλά και φιλάδελφος και στοργικός προς τους συμπρεσβυτέρους του ως διοικητικός τους προϊστάμενος, ώστε με το εν πολλοίς αφανές, ωστόσο πολυσήμαντο, ποιμαντικό και μεθοδικό διοικητικό του έργο να αποβεί γνήσιος εργάτης του Ευαγγελίου του Χριστού, αλλά και ακάματος διάκονος και ποιμήν αγαθός του λογικού ποιμνίου που του εμπιστεύθηκε η Εκκλησία.

Ο αοίδιμος π. Μιχαήλ, υπήρξε, κατά κοινή ομολογία, άνθρωπος γλυκός και μελίχιος, απλός και ανεπιτήδευτος, χαριτωμένος και ευχάριστος, αλλά και ταυτόχρονα σοβαρός και μετρημένος, με ζωή υποδειγματική και ακούραστος ως λειτουργός, η όλη παρουσία του οποίου ακτινοβολούσε μεγαλοπρέπεια και σεμνότητα, καθώς ήταν επίσης γεμάτος αγάπη και δίκαιος ως πνευματικός, αναδεικνυόμενος «ευσεβής ενώπιον του Θεού, ευγενής απέναντι στους ανθρώπους

και σώφρων απέναντι στον εαυτό του», ώστε να προσφέρεται ως άριστο παράδειγμα ποιμαντικής αυτογνωσίας για τους συμπρεσβυτέρους του, αλλά και ως υπόδειγμα ενάρτετου εν Χριστώ βίου για τον ευσεβή λαό του Θεού. Με την υψηλή του αυτή πολιτεία ως ιερέυς κατάφερε να υποστασιάσει στο πρόσωπό του, αλλά και να σαρκώσει με την κατά Θεόν βιωτή του όλες τις αποστολικές παραγγελίες για τον αυθεντικό ποιμένα και άξιο λειτουργό των θείων μυστηρίων, αφού υπήρξε όντως «άνεπίληπτος, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρας, νηφάλιος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, ... ἐπεικὴς, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος, ... τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενος» (Α΄ Τιμ. 3, 2-4), αλλά και «ἥπιος πρὸς πάντας, διδακτικὸς, ἀνεξίκακος» (Β΄ Τιμ, 2, 24), «φιλάγαθος, δίκαιος, ὄσιος, ἐγκρατής, ἀντεχόμενος τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾦ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν» (Τιτ. 1, 8-9), αναδεικνυόμενος «δόκιμος ... τῷ Θεῷ, ἐργάτης ἀνεπαίσχυντος, ὀρθοτομῶν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας» (Β΄ Τιμ. 2, 15) σε ολόκληρη την κοπιώδη ιερατική του πορεία.

Ο αείμνηστος π. Μιχαήλ γεννήθηκε στην ευλογημένη γη της ευάνδρου ελληνικής Μακεδονίας και συγκεκριμένα στη Γαλάτιστα της Χαλκιδικής στις 5 Ιανουαρίου 1929 ως το τέταρτο κατά σειρά από τα επτά τέκνα της οικογένειάς του. Στα νάματα της ορθοδόξου πίστεως γαλουχήθηκε οπωσδήποτε από την ευσεβή του οικογένεια και το εκεί ενοριακό περιβάλλον, ώστε να καλλιεργήσει σταδιακά και εκείνος την κλίση του προς την ιεροσύνη, δεδομένου ότι το ακραιφνώς ορθόδοξο οικογενειακό του κλίμα συνέδραμε να αναδειχθεί από τα αδέρφια του ένας ακόμη λειτουργός του αγίου Θυσιαστηρίου, ο π. Αστέριος. Επειδή από τα νεανικά του χρόνια φλεγόταν από τον πόθο και ενδυνάμωνε στην καρδιά του δια της προσευχής και του πνευματικού του αγώνα τη βαθιά επιθυμία να αξιωθεί, αν θα το επέτρεπε ο Θεός, να διακονήσει το άγιο Θυσιαστήριο, επιδίωξε να οπλιστεί κατάλληλα, προκειμένου να προετοιμαστεί επαρκέστερα για το επίμοχθο, αλλά υψηλό ιερατικό στάδιο της ζωής του. Έτσι και αφού αποπεράτωσε την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη Θεσσαλονίκη, φοίτησε κατόπιν για δύο έτη ακόμη στο Ανώτερο Εκκλησιαστικό Φροντιστήριο Πατρών, αλλά και παρακολούθησε σειρά μαθημάτων στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, χωρίς όμως να ολοκληρώσει τις σπουδές του.

[page_end]

Η φλόγα του για την ενστάλαξη του λόγου του Θεού στις ψυχές των ανθρώπων ήταν τόσο έντονη, ώστε ενώ ήταν ακόμη μαθητής του τότε εξαταξίου Γυμνασίου, ανέπτυξε σημαντική κατηχητική δραστηριότητα στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, την οποία συνέχισε αργότερα και σε περιοχές των Αθηνών (Κάτω Πετράλωνα, Ν. Σφαγεία, Μαρούσι, Νίκαια), αλλά και στη Βέροια, στη Λαμία κατά

τη διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας, όπως επίσης και στον Βόλο, αγωνιζόμενος ιεραποστολικά να μεταλαμπαδεύσει το Ευαγγέλιο του Χριστού στην καρδιά πλήθους μαθητών και νέων, εργαζομένων, στρατιωτών και τροφίμων διαφόρων ιδρυμάτων, ενώ πρόσφερε και τις υπηρεσίες του για ένα χρονικό διάστημα στην αδελφότητα Θεολόγων «Η Ζωή», εργαζόμενος στο τυπογραφείο και στην υπηρεσία διακινήσεως των εντύπων της αδελφότητας σε όλον τον κόσμο.

Επειδή μάλιστα ο Θεός τον προόριζε προβλεπτικώς για το υψηλό υπουργήμα της ιεροσύνης, του χάρισε ως σύζυγο το πλέον κατάλληλο πρόσωπο για τη διακονία αυτή. Σε ηλικία άνω των τριάντα ετών νυμφεύθηκε στις 9 Ιουλίου 1960 στον Βόλο τη νοσηλεύτρια κ. Αθηνά, το γένος Ζούζουλα, μια ευλαβέστατη, ενάρετη και ευλογημένη γυναίκα, η οποία με την πίστη, την υπομονή και την καρτερία της, όχι μόνο συγκατατέθηκε στην επιθυμία του να εισέλθει στις τάξεις του ιερού κλήρου, αλλά και απέβη με την αρωγή και την άοκνη συμπαράστασή της, «ὁμόζυγος» αληθινή, «ἀλείπτρις» άριστη, βακτηρία πολύτιμη, παρηγορία βαθιά και επιστηριγμός μεγάλος στην άρση και την περιφορά του μεγάλου σταυρού του μαρτυρίου της ιεροσύνης από τον σύζυγό της, με τον οποίο αξιώθηκε να δημιουργήσει μια πολυμελή οικογένεια με την απόκτηση πέντε τέκνων, ενός γιού του Γεωργίου, και τεσσάρων θυγατέρων, της Ασημίνας, της Αικατερίνης, της Λυδίας, καθώς και της Μαρίας, η οποία περιβλήθηκε το αγγελικό σχήμα ως μοναχή Αγνή και εγκαταβιώνει σήμερα στην Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου στο Πανόραμα Θεσσαλονίκης.

Ο μακαριστός π. Μιχαήλ προετοιμαζόταν για το ιερατικό στάδιο της ζωής του από την παιδική του ηλικία, γι' αυτό και πριν από τη χειροτονία του διήγε βίο υποδειγματικό ως ορθόδοξος χριστιανός, με βαθιά πίστη, πολλή προσοχή στα πνευματικά ζητήματα και σωφροσύνη, έχοντας οδηγό την Αγία Γραφή και τους αγίους Πατέρες, στα έργα των οποίων εντρυφούσε διαρκώς προετοιμαζόμενος για το υψηλό έργο, προσπαθώντας να τηρεί επακριβώς το θέλημα του Θεού. Βαδίζοντας μια τέτοια πνευματική πορεία, αλλά και γνωρίζοντας ότι η ιερωσύνη δεν είναι ένα κοσμικό αξίωμα που νοηματοδοτεί κοινωνικά τον άνθρωπο και τον οδηγεί σε μια σταδιοδρομία επαγγελματικής καταξιώσεως με στόχο την εγωκεντρική αλληλεγγύη και την ατομοκεντρική κοινωνική προσφορά, που αποσκοπεί κυρίως στην αυτοπροβολή και στον προσωπικό του έπαινο, αλλά συνιστά επίπονο και πλήρες θλίψεων έργο Θεού που δίδεται κατά παραχώρηση δική Του για τη διακονία της εν Χριστώ σωτηρίας του ανθρώπου, αμέσως σχεδόν μετά το γάμο του, δέχθηκε την κλήση της Εκκλησίας διά του αιδίου μητροπολίτου Πατρών Κωνσταντίνου (1957-1072) και εισήλθε στις τάξεις του ιερού κλήρου. Διάκονος χειροτονήθηκε στον Μητροπολιτικό Ναό της Ευαγγελιστρίας Πατρών στις 13 Νοεμβρίου 1960, ενώ τα Χριστούγεννα του 1962

Πρεσβύτερος στον ίδιο Ναό, όπου και διακόνησε καθ' όλη την ιερατική του πορεία.

Ο αοίδιμος π. Μιχαήλ εισήλθε συνειδητά στην ιεροσύνη, γι' αυτό και βίωνε, αλλά και αναζωπύρωνε καθημερινώς το χάρισμα που έλαβε από την Εκκλησία δια των χειρών του επισκόπου του (Πρβλ. Β΄ Τιμ. 1,16), αναδεικνυόμενος, ως ορθόδοξος κληρικός, ακριβής τηρητής της παραδόσεως των αγίων Πατέρων, επικεντρώνοντας την ποιμαντική του μέριμνα ως νέος εφημέριος στον Μητροπολιτικό Ναό στο κατ' εξοχήν έργο του ιερέως που είναι η ορθή και καταλυτική επιτέλεση της θείας λατρείας, η οποία καθίσταται πηγή αγιασμού και εν Χριστώ παιδαγωγίας για τον άνθρωπο, καθώς έχει ως σκοπό να μεταμορφώσει πνευματικά όσους από τους πιστούς συμμετέχουν ταπεινώς και αξίως στην επιτέλεση των ιερών μυστηρίων και ακολουθιών, με προεξάρχουσα τη θεία Ευχαριστία. Η τέλεση της θείας Λειτουργίας συνιστούσε για τον π. Μιχαήλ ένα μέγα και τρομερό μυστήριο, μέσω του οποίου οι ενσυνειδήτως συμμετέχοντες πιστοί μεταρσιώνονταν πνευματικά, πράγμα που και ο γράφων είχε την ευλογία να βιώσει έντονα ως διάκονος και νέος πρεσβύτερος, κληρικός τότε της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών στις αρχές της δεκαετίας του 1990, συμμετέχοντας ως συλλειτουργός του τα καλοκαίρια στις ανεπανάληπτες εκείνες απέριπτες και καταλυτικές κυριακάτικες θείες Λειτουργίες στη Μητρόπολη. Ο πολίος Γέροντας, ως προεξάρχων της αναιμάκτου Θυσίας, διεπνέετο από συστολή και θείο φόβο, συγκεντρωμένος απόλυτα και ευχόμενος σιωπηλός και γαλήνιος, ευρισκόμενος συνήθως σε βαθιά κατάνυξη και έντονη συστολή, συνεπαρμένος πνευματικά από τα τελούμενα, ενώ διεκρίνετο επίσης για την ιεροπρέπεια των κινήσεών του, τη λιτότητα και την καθαρότητα των εκφωνήσεων, αλλά και για τη διαρκή προσευχητική του εγρήγορση, προσφέροντας αξίως τα Τίμια Δώρα «ὕπὲρ τῶν» δικών του «ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἄγνοημάτων», ώστε να επικρατεί απόλυτη τάξη, ευπρέπεια, σιωπή και ησυχία στο ιερό Βήμα, αλλά και στον Ναό, ενώ συνήθιζε να επιστέφει τη θεία Μυσταγωγία με τη διδασκαλία του λόγου του Θεού με τρόπο απλό, εύληπτο και κατανοητό, απευθύνοντας διαρκή πρόσκληση προς το εκκλησιαστικό πλήρωμα για μετάνοια και τήρηση του θελήματος του Θεού.

Αναλαμβάνοντας τα εφημεριακά του καθήκοντα στον Μητροπολιτικό Ναό ο π. Μιχαήλ, έθεσε ως πρωταρχικό μέλημα της διακονίας του, εκτός από την ορθή επιτέλεση της θείας λατρείας, και την εν Χριστώ αγωγή της νεότητας, επιδιόδομος σε συστηματική κατήχηση των νέων, αγοριών και κοριτσιών, συνεχίζοντας ουσιαστικά με μεγάλη επιτυχία την προηγούμενη ιεραποστολική του δράση, διευθύνοντας όμως όχι μόνο τα κατηχητικά σχολεία, αλλά και τις αγιογραφικές συνάξεις ενηλίκων του Μητροπολιτικού Ναού, ενώ καθιέρωσε πρώτος εκείνος στην Πάτρα και τις προσκυνηματικές εκδρομές. Στο πλαίσιο αυτό

μάλιστα, θα πρέπει να ενταχθεί και η διακονία του από το 1963 μέχρι και το 1971 ως διδάσκοντας, αλλά κυρίως ως εφημέριου στο Ανώτερο Εκκλησιαστικό Φροντιστήριο Πατρών, κοντά στην πλατεία Όλγας, υπεύθυνου για τις λειτουργικές και τις άλλες πνευματικές ανάγκες των ιεροσπουδαστών, ως υποψηφίων κληρικών.

Εκτός από υπεύθυνος Νεότητας, όμως, ο π. Μιχαήλ διετέλεσε και πρόεδρος του Ενοριακού Φιλοπτώχου Ταμείου της Ευαγγελίστριας για τριάντα περίπου χρόνια μέχρι το 1990, οργανώνοντας με τους συνεργάτες του φιλανθρωπικές δράσεις σε διάφορα ιδρύματα, στις φυλακές, αλλά και ποιμαντικές εξορμήσεις με σκοπό την υλική ανακούφιση αναξιοπαθούντων σε ορεινά χωριά της Αχαΐας. Αποκορύφωμα της φιλέργας και της ποιμαντικής του αποτελεσματικότητας θα πρέπει να θεωρηθεί ο διορισμός του στην προεδρία του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Μητροπολιτικού Ναού, την οποία άσκησε με ενδιαμέσα, μικρά συνήθως, διαλείμματα μέχρι το 2002 και ανελλιπώς από το 2005 μέχρι το 2009. Σημαντικότατο επίτευγμα της διακονίας του αυτής υπήρξε η επιτυχής εκ βάθρων στερέωση και ανακαίνιση του σεισμοπλήκτου Ναού, κυρίως τα έτη 1999-2001, έργο στο οποίο τον συνέδραμαν, λόγω της μεγάλης τους εμπιστοσύνης στο πρόσωπό του, πολλοί επιφανείς και επώνυμοι κάτοικοι των Πατρών που τον εκτιμούσαν, μεταξύ των οποίων και ο τότε πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας και ενορίτης της Ευαγγελίστριας, αείμνηστος πλέον, Κωστής Στεφανόπουλος, ο οποίος υποδέχθηκε αυτοπροσώπως τον σεβάσμιο Γέροντα κατά την είσοδό του στο προεδρικό μέγαρο προκειμένου να του υποβάλλει αίτημα οικονομικής συνδρομής, αλλά και μεσολάβησε κατόπιν για τη χρηματοδότηση ικανού τμήματος των εργασιών επαναθεμελίωσης του Ναού.

[page_end]

Εν τω μεταξύ, εκτιμώντας την εργατικότητα, την αφοσίωση, τις ικανότητες και το ευπροσήγορο του χαρακτήρα του π. Μιχαήλ, ο μακαριστός μητροπολίτης Πατρών Κωνσταντίνος τον διόρισε το έτος 1969 Γενικό Αρχιερατικό Επίτροπο της Ιεράς Μητροπόλεως, καίρια επιτελική θέση με πλήρη διοικητικά καθήκοντα, την οποία διατήρησε μέχρι και τον Νοέμβριο του 1996, δεδομένου ότι και ο τοποτηρητής του θρόνου Καλαβρύτων Γεώργιος κατόπιν, αλλά και ο μετέπειτα μητροπολίτης Πατρών Νικόδημος (1974-2004) ανανέωσαν την εμπιστοσύνη τους στο πρόσωπό του. Κατά το παραπάνω διάστημα, ο π. Μιχαήλ σήκωσε ολόκληρο το βάρος της διοικήσεως της Μητροπόλεως, ασκώντας δηλαδή συνολικά τη διοίκηση της μεγάλης και απαιτητικής εκκλησιαστικής επαρχίας των Πατρών κατά τα τελευταία έτη της ποιμαντορίας του μακαριστού Κωνσταντίνου (1969-1972), από τον οποίο μάλιστα προχειρίστηκε, λίγο πριν αποχωρήσει λόγω ορίου ηλικίας, πρωτοπρεσβύτερος την 1η Δεκεμβρίου 1972, καθώς επίσης και κατά την

τοποτηρητεία του Καλαβρύτων και Αιγιαλείας Γεωργίου (1973-1974). Την διοίκηση όμως ουσιαστικά της Ιεράς Μητροπόλεως εξακολούθησε να ασκεί ο π. Μιχαήλ και επί μακαριστού Νικοδήμου ως Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος και Πρωτοσυγκελλεύων για είκοσι και πλέον έτη (1974-1996), με κορυφαία γεγονότα της θητείας του νομίζουμε τη συμμετοχή του στην αντιπροσωπεία που συνόδευσε το έτος 1980 από την Γαλλία τον μαρτυρικό Σταυρό του Πρωτοκλήτου, αλλά και την ίδρυση και λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων της Ιεράς Μητροπόλεως. Είναι πασίδηλο, πως ο μακαριστός π. Μιχαήλ υπήρξε ο εμπνευστής, ο ιδρυτής, αλλά και ο πρώτος διευθυντής του ραδιοφωνικού αρχικά το 1989 με την επωνυμία «Αποστολική Εκκλησία των Πατρών» και κατόπιν το 1992 του τηλεοπτικού σταθμού «Λύχνος».

Εκτός από τις πολλαπλές διοικητικές αρμοδιότητες, ωστόσο, ο μακαριστός μητροπολίτης Κωνσταντίνος, διαβλέποντας τα πλούσια χαρίσματα, αλλά και εκτιμώντας την πνευματική ωριμότητα, το ορθόδοξο ήθος, την ακεραιότητα, τη θέρμη της πίστης, αλλά και την πείρα του φερέλπιδος π. Μιχαήλ, του ανέθεσε δια χειροθεσίας το έτος 1964 - δύο χρόνια περίπου μετά την εις πρεσβύτερο χειροτονία του - το βαρύ έργο της καθοδηγήσεως του λογικού ποιμνίου του Χριστού με τη διακονία του λειτουργήματος της πνευματικής πατρότητος, το οποίο έμελε να αποβεί πηγή πολλών πνευματικών δωρεών για τα υπάκουα από τα πολυπληθή πνευματικά του τέκνα μέχρι και το σοβαρό κλονισμό της υγείας του, δύο χρόνια περίπου πριν από την κοίμησή του. Ως εξομολόγος ο αείμνηστος π. Μιχαήλ υπήρξε ακριβής τηρητής των Ιερών Κανόνων, εφαρμόζοντας διακριτικά και θεραπευτικά την Οικονομία, γι' αυτό και υπήρξε συμπονετικός στην ανθρώπινη αδυναμία, χωρίς ωστόσο να παρασύρεται σε πνευματικές εκπτώσεις, καθώς παρέμενε αμετακίνητος από τα όρια που έθεσαν οι άγιοι Πατέρες, γνωρίζοντας καλώς ότι επιτελεί έργο Θεού και όχι δικό του για να ορίζει εκείνος τον κανόνα της ζωής των πνευματικών του τέκνων με βάση τα προσωπικά του κριτήρια. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να εξομολογεί περισσότερες από δύομιση χιλιάδες ψυχές, ενώ αξιώθηκε επίσης να καμαρώσει πληθώρα πνευματικών του τέκνων να εισέρχονται στην ιεροσύνη, αλλά και να προετοιμάσει πολλές νέες κοπέλες για να γίνουν άξιες πρεσβυτέρες, μεταξύ των οποίων και τη λαμπρή σύζυγο του γράφοντος, δεδομένου ότι «θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδιά τοῦ ἀνδρός αὐτῆς» (Παροιμ. 29, 11).

Ως πνευματικός πατέρας ο μακαριστός Γέροντας, «την αυστηρότητα την κρατούσε περισσότερο για τον εαυτό του και σήκωνε στις πλάτες του το βάρος μας», αναφέρουν τα εν Κυρίω τέκνα του, επιδεικνύοντας συνετή επιείκεια, ώστε να αναδειχθεί «άριστος» και «εξαίρετος» εξομολόγος, καθώς υποδεχόταν στο εξομολογητήριο τις πονεμένες ψυχές με πατρική χαρά και διακριτική αγάπη, με προσήνεια, μειλιχιότητα, αλλά και με ευγένεια και ηπιότητα, ώστε να αναπαύονται

στο πετραχήλι του και να ειρηνεύουν οι καρδιές πλήθους ανθρώπων, καθώς «περιέβαλλε πάντοτε τους εξομολογούμενους με απέραντη αγάπη οδηγώντας τους στο δρόμο της σωτηρίας». Ο αείμνηστος λευίτης «ήταν περισσότερο αυστηρός με τον εαυτό του», γι' αυτό και προσπαθούσε να τηρεί πάντοτε ο ίδιος και με όση δυνατή ακρίβεια μπορούσε το θέλημα του Θεού στη ζωή του, ώστε να καθίσταται παράδειγμα και «τύπος» των πιστών, ζώντας λιτά και ασκητικά, αλλά και προσευχόμενος αδιαλείπτως για τα τέκνα του, ώστε να προσέρχεται στην πατρική του αγκαλιά μεγάλος αριθμός εξομολογουμένων σε καθημερινή σχεδόν βάση και να μην δέχεται εξαγορεύσεις μόνο στην Ευαγγελίστρια, όπου ήταν η βάση του, αλλά και σε άλλους Ναούς της πόλεως των Πατρών και την υπαίθρου, ενώ είναι γεγονός επίσης ότι προσκλήθηκε τρεις φορές από τον μητροπολίτη Ατλάντας κ. Αλέξιο να επισκεφθεί την επαρχία του στην Αμερική, όπου εξομολογούσε πλήθος ομογενών, με πολλούς από τους οποίους συνδέθηκε και διατήρησε επαφή μέχρι σχεδόν και την κοίμησή του.

Ακολουθώντας την παραπάνω υψιπετή πνευματικά πορεία, ο αοίδιμος π. Μιχαήλ, κράτησε την ιεροσύνη στο αληθές ύψος της αποστολής της, γι' αυτό και δεν τη μεταχειρίστηκε ως εξουσία για προνόμια, επιβολή και αυτοπροβολή. Την παρέλαβε ως χαρισματική παρακαταθήκη κατά τη χειροτονία του και την παρέδωσε ως υψηλή και ταπεινή διακονία στους πνευματικούς του επιγόνους μετά την προς Κύριον αποδημία του. Έτσι, κατά την ιερατική του διακονία ο π. Μιχαήλ, δεν επισκίαζε, υποκαθιστούσε ή έκρυβε τον Θεό με την επίδειξη των πολλών του χαρισμάτων, της βιβλικής του σοφίας και των πολλών αρετών του, αλλά αντιθέτως τον αποκάλυπτε εντονότερα και στον πρόσφερε πλουσιοπάροχα προς κατά χάριν μετοχή μέσα από την ησυχία, την αφάνεια και την απλότητά του στα εν Κυρίω τέκνα του. Για τον λόγο αυτό και η υπερέχουσα θέση του Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου και Πρωτοσυκελλεύοντος που ανέλαβε και άσκησε θεοφιλώς για τριάντα και πλέον έτη στην αποστολική Εκκλησία των Πατρών, δεν κατάφερε να απαλείψει από τον μακαριστό Γέροντα την υψοποιό ταπείνωση, την έμφυτη διακριτικότητα, την ευλογημένη λεπτότητα και την αρχοντική ευγένεια που κοσμούσαν την πολιτεία του, ώστε να μην υποκύψει ούτε σε εφήμερες και ψυχοφθόρες ματαιοδοξίες, αλλά ούτε και σε ναρκισσισμούς, ανταγωνισμούς και μικρότητες, τόσο συχνές, δυστυχώς, στον καιρό μας. Ως ηγέτης ο π. Μιχαήλ, μεταχειρίστηκε στην άσκηση της εκκλησιαστικής διοικήσεως το δίκαιο της Χάριτος και όχι το εκκοσμικευμένο και τυραννικό δίκαιο της αδιάκριτης εξουσιαστικής πυγμής ως εγκόσμιος ηγεμόνας, γι' αυτό και δεξιώθηκε φιλάδελφα τον πόνο, τον πειρασμό, τη στέρηση, την απελπισία, τις πτώσεις και τα αδιέξοδα των συμπρεσβυτέρων και συνδιακόνων του, τα οποία όχι μόνο δεν χρησιμοποίησε ποτέ ως αφορμές για τιμωρία, ως μοχλούς απειλής ή ποικίλης πίεσης, ή, το

τραγικότερο, ως αφορμίσεις για τη δημόσια κατασυκοφάντηση και διαπόμπευσή τους με την ταυτόχρονη δική του εωσφορική συγκριτική αυτοπροβολή και θλιβερή αυτοδικαίωση, αλλά αντίθετα τα θεωρούσε ως σημάδια πνευματικής ασθένειας που έχριζαν θεραπείας και ανάνηψης, με παρηγορία, μετάνοια, διόρθωση και πνευματική ανόρθωση για την συνέχιση του έργου τους.

Ο μακαριστός Γέροντας δηλαδή, αντιλαμβανόταν τη διοικητική του διακονία στην Ιερά Μητρόπολη ως προέκταση και συνέχεια του Ιερού Θυσιαστηρίου, γι' αυτό και θα λείπει από το πολύβουο κέντρο των Πατρών η χαρισματική και ευλαβική ιερατική του μορφή, που διέσχιζε καθημερινά και με ιεροπρεπή ταπείνωση την πόλη για να φτάσει από την Αγία Τράπεζα στη θυσιαστική τράπεζα της Γενικής Αρχιερατικής Επιτροπείας ή της Πρωτοσυγκελλίας και να επιτελέσει εν υπακοή και θυσιαστικώς το εκκλησιαστικό του έργο. Είναι βέβαιο, ότι θα παραμείνει αξέχαστη στους κατοίκους, τους εμπόρους και τους τακτικούς περιηγητές του αστικού κέντρου της πόλης μας η ασκητική, ευγενική, πρόσχαρη και γλυκιά εκείνη ιερατική φυσιογνωμία του π. Μιχαήλ με το διαυγές και σοφά έξυπνο βλέμμα, που μετά την πρωινή ακολουθία, Όρθρο ή Θ. Λειτουργία, βάδιζε την οδό Μαιζώνος από την Ευαγγελίστρια για να φτάσει στα μητροπολιτικά γραφεία στην οδό Ευμήλου τότε, προκειμένου να συνεχίσει τη διακονία του στη διοίκηση της Ιεράς Μητροπόλεως. Ιεροπρεπής και γαλήνιος, ταπεινός και απλός ανεπιτήδευτα, συνεσταλμένος και χωρίς κανέναν κομπασμό ή διάθεση επιδείξεως, πορευόταν γαλήνιος και προσηλωμένος αταλάντευτα σε μια πορεία ζωής που τρεφόταν από την βαθιά πίστη στο Θεό και από την άμετρη αγάπη προς τον άνθρωπο.

[page_end]

Κατά το διάστημα της θητείας του ως Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος και Πρωτοσυγκελλεύων ο αείμνηστος π. Μιχαήλ, διακρίθηκε για την εντιμότητα, την ευθυκρισία, την ευσυνειδησία, το αίσθημα της δικαιοσύνης και την προσπάθεια επικράτησης της αγάπης και της κανονικής παραδόσεως στη διαχείριση των εκκλησιαστικών πραγμάτων, αποκαλύπτοντας και επιβεβαιώνοντας την ακεραιότητα του χαρακτήρα και το ανεπίληπτο του ήθους του. Ολόκληρο το μακρό διάστημα της διοικητικής του διακονίας κινήθηκε με σεμνότητα και έδρασε χωρίς διαφημιστικούς απολογισμούς εκκοσμικευμένου ποιμαντικού και κοινωνικού έργου, δημοσιογραφική προβολή ή τιμητικές διακρίσεις και χορηγούς, δείγμα ενός ανορθόδοξου «θρησκευτικού ακτιβισμού» που εμφιλοχωρεί δυστυχώς και ως μη όφειλε στις μέρες μας στο πανάγιο Εκκλησιαστικό Σώμα. Για τον λόγο αυτό έτυχε της εμπιστοσύνης και της βαθιάς εκτιμήσεως όλων ανεξαιρέτως των κατά καιρούς Ποιμένων των Πατρών, όπως του μακαριστού Κωνσταντίνου, του τοποτηρητού του αποστολικού θρόνου, Καλαβρύτων Γεωργίου, του ευγενούς και

διακριτικού Νικοδήμου, με τον οποίο συνεργάστηκε στενότερα από είκοσι έτη, του μετέπειτα τοποτηρητού Καλαβρύτων Αμβροσίου (Ιανουάριος-Απρίλιος 2005), που τον επανέφερε στην ενεργό υπηρεσία, αλλά και τον επανατοποθέτησε στην προεδρία του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Μητροπολιτικού Ναού της Ευαγγελίστριας, καθώς και του νυν μητροπολίτου κ. Χρυσοστόμου, ο οποίος, ως μη ενθρονισθείς ακόμη νέος Ποιμενάρχης των Πατρών, συγκατένευσε και ενέκρινε ευχαρίστως τις παραπάνω ενέργειες του τοποτηρητού του θρόνου του, αλλά και τον διόρισε κατόπιν πρώτο διευθυντή του ιδιαίτερου γραφείου του, ενώ και «κατά την Θεία Λειτουργία της 8-3-2009 στον Μητροπολιτικό Ναό Ευαγγελιστρίας, ... τον τίμησε με την ανώτατη τιμή της Μητροπόλεως, το παράσημο του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου».

Ωστόσο, η λαμπρή ιερατική πορεία του π. Μιχαήλ, αλλά και η υποδειγματική άσκηση των διοικητικών του καθηκόντων στην Ιερά Μητρόπολη δυσaréστησαν αρκετά πρόσωπα, επιδόξων κυρίως αντικαταστατών ή υποκαταστατών του στο υπεροχικό αξίωμα του Πρωτοσυγκελλεύοντος, με συνέπεια να προκαλέσει τον φθόνο τους και να ξεκινήσει δυστυχώς η φθορά του με αρχική κατάληξη την παραίτηση και την αντικατάστασή του από το διοικητικό του αξίωμα στην Ιερά Μητρόπολη το 1996, οπότε παρέμεινε στην προεδρία του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Μητροπολιτικού Ναού μέχρι την ουσιαστικά αναγκαστική του αποστράτευση, στην οποία εξωθήθηκε το 2002. Η απογοήτευση διάχυτη και η θλίψη βαθιά του ιερού ανδρός από την οδυνηρή αυτή εξέλιξη. Ωστόσο, εκείνος ως ανεξίκακος πατέρας κατανοούσε, συγχωρούσε και ευλογούσε τους πάντες, και κυρίως τους αγνώμονες ευεργετηθέντες που τον πλήγωσαν πολύ, υπομένοντας αγόγγυστα τις πικρίες των αδελφών του, γνωρίζοντας πολύ καλά ότι η διακονία του ως ιερέως του Εσταυρωμένου Κυρίου είναι, κατά το παράδειγμά Του, μόνον κοπιώδης, θυσιαστική και πλήρης θλίψεων ανάβαση στον φρικτό Γολγοθά του πόνου, αλλά και η θέση του μόνιμη και διαρκής επάνω στον σταυρό της χαρισματικής ιεροσύνης, όπως και η πατρική του καρδιά αιμάσσουμε αδιάλειπτα, προσβεβλημένη κατά κανόνα από τις λόγχεις της αγνωμοσύνης των ευεργετηθέντων σταυρωτών του. Μετά από έναν βαρύ Σταυρό όμως, είναι σίγουρο ότι θα ανατέλλει οπωσδήποτε και η χαρά της Αναστάσεως, πράγμα που συνέβη και στην περίπτωση του δοκιμαζόμενου εβδομηνταπεντάχρονου πλέον Γέροντος. Δύο χρόνια περίπου μετά την αφήθαι και απάδουσα από τα εκκλησιαστικά θέσμια ουσιαστική αποπομπή του, συνέβη η παραίτηση και η αποχώρηση από την Πάτρα του πολιού και βαρύτατα ασθενούντος μητροπολίτου Νικοδήμου τον Δεκέμβριο του 2004, οπότε, ύστερα από πρωτοβουλία του τοποτηρητού και έγκριση του νέου μητροπολίτου, πραγματοποιήθηκε η πανηγυρική του αποκατάσταση με την επάνοδό του στην ενεργό υπηρεσία και τον διορισμό του εκ νέου ως εφημερίου και

προέδρου του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου στον Μητροπολιτικό Ναό μέχρι το 2009.

Από τα ανωτέρω εκτεθέντα καθίσταται απολύτως σαφές νομίζουμε, πως ο αείμνηστος π. Μιχαήλ υπήρξε φορέας μιας αυθεντικά μαρτυρικής ιεροσύνης, μιας ιεροσύνης που συνιστούσε μαρτύριο αλλά και αναστάσιμη μαρτυρία για τον άνθρωπο, μιας ιεροσύνης που αποτελούσε το προζύμι και το αλάτι που αναμειγνύονται στο ζυμάρι όχι για να χαθούν, αλλά για να γονιμοποιήσουν και να ωριμάσουν παρηγορητικά, να ανακουφίσουν και να νοστιμίσουν θεραπευτικά τα ατελεύτητα πάθη, αλλά και τους μεγάλους καημούς και τους αλάλητους στεναγμούς του αγωνιζόμενου πνευματικά πιστού Λαού του Θεού. Ως ορθόδοξος Μακεδών κληρικός ο σεπτός Γέροντας, φάνταζε σα να ερχόταν από έναν άλλο κόσμο, έναν κόσμο του οποίου το ύφος και το ήθος περισώζεται ακόμη μάλλον μόνο στο αγιορειτικό Πρωτάτο, γι' αυτό και η ιλαρή του μορφή έμοιαζε σα να αναδύθηκε μέσα από τις εκπληκτικές τοιχογραφίες του άρχοντα της Μακεδονικής Σχολής, κυρ Μανουήλ του Πανσέληνου, όπου αποτυπώνεται ανάγλυφα η αυθεντικότητα της λάμψης του κοσμικού, αλλ' όχι του εκκοσμικευμένου, ορθοδόξου τρόπου γνήσιας εν Χριστώ ζωής, του οποίου λαμπρό αποτύπωμα και δια βίου λιτανευτής υπήρξε ο μακαριστός π. Μιχαήλ.

Για εξήντα και πλέον έτη ο θαυμαστός λευίτης εργάστηκε άοκνα στο «γεώργιον» του Χριστού, καταλείποντας φήμη «εκλεκτού ιερέα που υπηρέτησε με υπακοή, σεβασμό και απaráμιλλο εκκλησιαστικό ήθος και φρόνημα το ιερό θυσιαστήριο» με πολλή ευλάβεια και ταπείνωση, καθώς επέλεγε «τις μεγάλες εορτές να αφήνει τον Μητροπολιτικό Ναό και να εξυπηρετεί μικρά χωριά της υπαίθρου, τα οποία στερούνταν Ιερέως». Εργάστηκε στο έργο του Χριστού ανελλιπώς, με διάκριση και δίχως θόρυβο, δεδομένου ότι και μετά την οριστική του συνταξιοδότηση το 2009, εξακολούθησε να ιερουργεί τακτικά και να εξομολογεί στην Ευαγγελίστρια μέχρι και το 2017 περίπου, οπότε αποσύρθηκε οριστικά λόγω σοβαρής επιβάρυνσης της υγείας του.

Η μεγάλη του ηλικία, αλλά και η εξάντληση από την εξηκονταετή ιερατική του διακονία, οδήγησαν στη σωματική του κατάπτωση και στην ολοκλήρωση του επίγειου βίου του, ένα γεγονός που συνέβη ήσυχα στην οικία του στις 18 Δεκεμβρίου 2019. Η κοίμησή του υπήρξε πράγματι οσιακή, ενώ η νεκρώσιμος ακολουθία του εψάλη «εν πληθούση Εκκλησία» στην Ευαγγελίστρια την επόμενη ημέρα και ο ενταφιασμός του κατόπιν πάνδημος στο Α΄ Κοιμητήριο της πόλης μας, όπου αναπαύεται εδώ και τρία έτη προσδοκώντας την κοινή Ανάσταση, αλλά και από τον Κύριο της Δόξης να λάβει τον «ἀμαράντινον» (Α΄ Πέτρ. 5,4) «τῆς δικαιοσύνης στέφανον» (Β΄ Τιμ. 4,8). Παρόλο που αναχώρησε όμως από κοντά μας, η ανάμνησή του παραμένει έντονα ζωντανή στην τοπική μας κοινωνία και

ανεξίτηλη στην Αποστολική μας Εκκλησία, ιδίως μάλιστα στις ψυχές των πνευματικών του τέκνων, που τον αγάπησαν και παιδαγωγήθηκαν από το παράδειγμά του, αλλά και ευεργετήθηκαν από την πνευματική του καθοδήγηση και τις προσευχές του. Γι' αυτό και είναι βέβαιο ότι ο αοίδιμος π. Μιχαήλ θα παραμείνει στη μνήμη του πληρώματος της Εκκλησίας των Πατρών ως ένας σύγχρονος υποδειγματικός κληρικός, ο οποίος αφιέρωσε τη ζωή του στο έργο του Θεού και τη διακονία της σωτηρίας του ανθρώπου, καθώς αναδείχθηκε γνήσιος ευαγγελικός ποιμένας και άξιος συνεχιστής του έργου του Κυρίου Ιησού Χριστού στον κόσμο, αλλά και του Πρωτοκλήτου των Αποστόλων στην πόλη των Πατρών. Ας είναι αιωνία η μνήμη του! Να έχουμε την ευχή του !

Βιβλιογραφική Σημείωση : Σημαντικά στοιχεία για την σύνθεση του ανωτέρω αφιερώματος στον πολικό Γέροντα π. Μιχαήλ άντλησα από πληροφορίες των φιλότιμων αδελφών Πανος. Αρχιμ. π. Αμβροσίου Γκουρβέλου, διαδόχου του στην προεδρία του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου της Ευαγγελίστριας, Αιδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Νικολάου Μεσσαλά και Αιδεσιμολ. Πρωτοπρ. π. Ιωάννου Μπαρούση, πνευματικών τέκνων και στενών του συνεργατών, αλλά και από το λίαν διαφωτιστικό άρθρο του π. Αμβροσίου, αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Μητροπολιτικού Ναού, με τίτλο : «Βιογραφικό π. Μιχαήλ Καραμπατάκη» (προσβάσιμο μέσω του συνδέσμου : https://evangelistriapatras.blogspot.com/2020/01/blog-post_74.html).

* Πρώτη δημοσίευση στην εφημερίδα «Ο Εκκλησιολόγος» 794/ 17-12-2022.

<https://bit.ly/3Vhyi1l>